

Klokt om skolhälsovårdens viktiga uppdrag

SKOLHÄLSOVÅRD – INTRODUKTION OCH PRAKTISK VÄGLEDNING

270 sidor

Författare: Olle Hillman

Förlag: Gothia förlag; 2010

ISBN 978-91-72-05728-9

Olle Hillman är barn- och ungdomsläkare och har verkat både som skolläkare och skolöverläkare under många år. Han har bl a deltagit i utarbetandet av Socialstyrelsens rapport »Skolhälsovården 1998«. En stor del av sin klokskap förmedlar han nu genom boken »Skolhälsovård – introduktion och praktisk vägledning«, nyutkommen i en andra upplaga.

I den nya upplagan har några nya avsnitt tillkommit med bakgrund av den nya skollagen. Men även fokus på några nya hälsoproblem inkluderas, såsom både dyslexi och dyskalkyli; liksom även en fördjupning inom det neuropsykiatriska problemområdet. Därmed känns boken aktuell både för blivande och för redan verksamma skolsköterskor och skolläkare.

Med författarens mångåriga kliniska yrkeserfarenhet upplevs många råd och anvisningar som både handfasta och gedigna. Till exempel finns flera tydliga och väl förankrade tankar kring dokumentation, vilket många gånger kan vara ett svårt dilemma i den kliniska vardagen både för en erfaren skolsköterska och för dito skolläkare.

Det näst största kapitlet i den nya utgåvan beskriver hälsobesökets komponenter. Detta kapitel innehåller, som flera andra, ett flertal praktiska anvisningar. De råd och upplysningar läsaren får i detta kapitel kan vara till stor hjälp för den oerfarne medarbetaren i skolhälsovård. Men kapitlet kan vara till nytta även för en oinitierad skolläkare som har att bedöma en skolsköter-

skas vardagsarbete i den egna skolan.

Bokens mest omfattande kapitel fokuserar på elever i behov av särskilt stöd, vilket är en stor grupp elever som tar stor tid och engagemang i anspråk i skolhälsovården. Dessutom ställer denna elevgrupp samverkan med andra aktörer på skolarenan på sin spets. Något som Hillman också lyfter fram där han bl a nämner att »skolhälsovården har

ofta anledning att medverka aktivt i utformningen av åtgärdsprogram«.

Även i detta kapitel presenteras läsaren flera uppslag till hur praktiska rutiner kan utarbetas kring elever med allt från utvecklingsstörning till Aspergers syndrom och diabetes, liksom skolfrånvaro. Många av bokens förslag till insatser kan ses som ett verktyg i den lokala skolhälsovårdens kvalitetsutvecklingsarbete.

Boken innehåller även teoretiska resonemang kring t ex skolans förhållningsätt till elever i svårigheter. Här problematiserar Hillman på ett djuplodande sätt avseende begreppen »inkluderande integrering« och »segregerande integrering«.

Författaren lyfter fram skolhälsovårdens viktiga uppdrag med att skapa klarhet i bakgrunden till elevers behov av särskilt stöd.

»Skolhälsovård – introduktion och praktisk vägledning« fyller en viktig funktion som handbok i skolhälsovård för både oerfarna och erfarna medarbetare inom hela elevhälsan. Författarens mål att »bidra till ett förändringsarbete och samtidigt förmedla konkreta metoder« har mer än nåtts när läsaren tagit sig an innehållet och förverkligar de rikliga praktiska råden i sitt vardagsarbete.

Nils Lundin
skolöverläkare
Helsingborg

Nya infektioner på inmarsch

PANDEMI MYTERNA, FAKTA, HOTEN

221 sidor

Författare: Björn Olsen

Förlag: Norstedts; 2010

ISBN 978-91-13-03171-2

Vår välkände sommarpratarn i P1, massmediakändis och infektionsprofessor i Uppsala, Björn Olsen har samlat sitt viktiga budskap i en aktuell, väl-skriven bok. Första delen ger en fin lättläst historik av influensans historia mot bakgrund av spanska sjukan 1918. I de senare delarna behandlas ganska styvmoderligt nya infektions- och pandemihot på temat ökat globalt resande och »global warming« med denguefeber och andra infektioner på inmarsch i Sydeuropa och kanske även snart här i Norden.

Boken borde vara lämplig bredvidläsning under medicinarens och annan sjukvårdspersonals infektionsutbildning och borde kunna inspirera föreläsare till ytterligare fördjupning i detta ämne.

Antibiotikaresistens med snabb spridning från turist- och hälsosesor och »medicinsk turism« är kortfattat och ytligt behandlat.

Denna del borde kunna inspirera Björn Olsen och kolleger i infektionsmedicin och medicinsk mikrobiologi till en pandemivolum del 2 för att ge ny, vidare fördjupning i en mycket viktig del av modern medicin med sk resemedicin.

Slutligen borde Olsens bok rekommenderas som läsning för vår hälsominister och andra hälsopolitiker som drastiskt omformat och slimmat det centrala Smittskyddsinstitutet (SMI) i Solna, trots många nya pandemi- och andra infektionshot med nya och gamla zoonoser.

Torkel Wadström
professor emeritus,
medicinsk mikrobiologi,
Lunds universitet